

Welke van de nieuwe appelrassen maakt een kans om een plaats in het bio-assortiment in te nemen?

Jef Vercammen

Jonagold/Jonagored blijft in België met bijna 60 % het hoofdras bij appel, ook bij de biologische fruittelers. Eén hoofdras heeft als nadeel dat een slechte oogst (nachtvorst, beurtjaren, ...) of slechte prijzen een veel grotere impact heeft op het inkomen van de fruitteler en op onze marktpositie dan wanneer het risico gespreid is over meerdere rassen. De laatste jaren is er heel wat Topaz aangeplant, maar een nieuw schurftresistent ras met goede bewaareigenschappen is welkom. Een ras dat hiervoor in aanmerking komt is zonder twijfel Natyra®/SQ159.

Rassenonderzoek appel

Rassenonderzoek bij appel is één van de belangrijkste onderzoeksdomeinen in de Proeftuin pit- en steenfruit. Ieder jaar worden verschillende nieuwe appelrassen aangeplant in een eerste screening. Deze zijn afkomstig van over de ganse wereld. Van elk ras worden 10 bomen opgeplant op M9, waarvan er 6 volgens het gangbare fungicidenschema (IPM) behandeld worden. 4 bomen worden enkel tegen schurft behandeld bij een zeer zware infectie (2 tot 4x per jaar). In dit perceel wordt niet gespoten tegen witziekte, bewaarziekten en vruchtboomkanker. Op deze bomen kan de ziektegevoeligheid beoordeeld worden. Als vergelijking worden steeds Jonagored en Golden Reinders mee opgeplant. Voor de schurftresistente rassen worden ook 5 bomen opgeplant in een perceel waar we alleen koper en zwavel spuiten tegen schurft en witziekte. Alle waarnemingen gebeuren volgens de EUFRIN Descriptor list en jaarlijks wordt een rapport naar de veredelaars/eigenaars gestuurd.

In de eerste screening wordt niet chemisch gedund (enkel met de hand) en er worden ook geen gibberellines gespoten tegen verruwing. Verder wordt er weinig of niet uitgebogen om de natuurlijke boomvorm van het nieuwe ras te kunnen beoordelen. Bij droogte kan geïrrigeerd worden en bij lentednachtvorst kan beregend worden. Op deze manier zijn we zeker dat de bomen snel in productie komen en we ieder jaar een productie hebben.

Na 3 à 4 productie jaren wordt een eerste selectie gemaakt. Rassen die niet voldoen worden gerooid. Van de beste rassen worden in een eerste fase 40 tot 120 bomen in een tweede screening aangeplant. Afhankelijk van het ras gebeuren hier proeven voor de verbetering van de vruchtzetting, chemisch dunnen, bemesting, vruchtkwaliteit, opkweek en snoei, ... Het uiteindelijke doel is een technische handleiding op te stellen voor de telers.

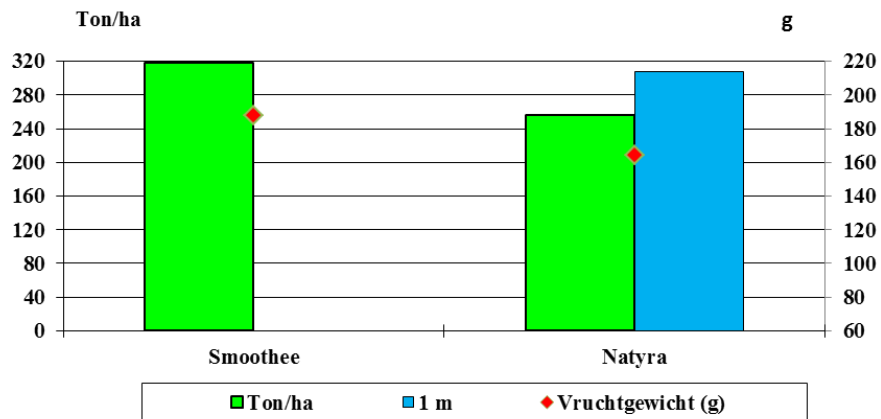
Natyra®/SQ159

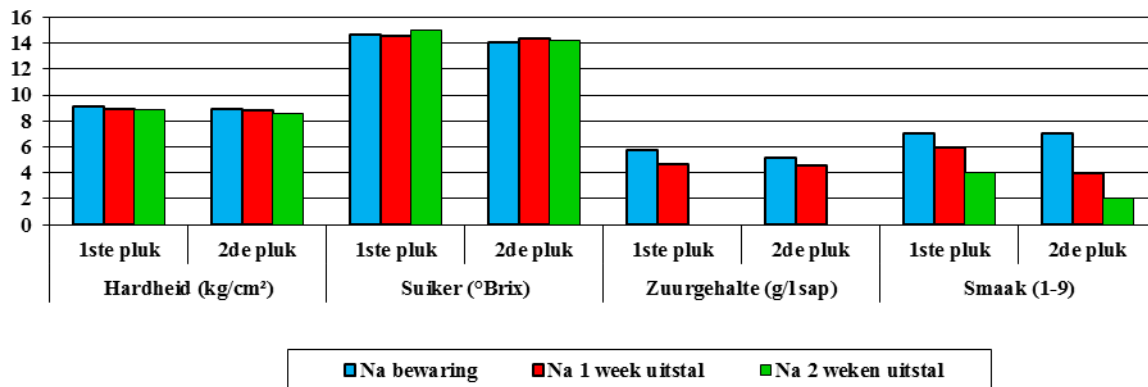
Natyra®/SQ159 is een kruising van Elise x schurftresistent ras uit Nederland (WUR - Wageningen). Het is een harde, zoete appel met een donkerrood gestreepte blos. Het pluktijdstip valt in de 2de helft van oktober, gelijk met Braeburn. Om voldoende gekleurde vruchten te hebben zijn 2 plukken nodig. Het is een matig productief ras met een eerder kleine vruchtmaat (Figuur 1). De houdbaarheid en het uitstalleven zijn goed (Figuur 2).

Natyra®/SQ159 is een schurftresistent ras (vf) en bovendien weinig gevoelig voor witziekte. Het is wel zeer gevoelig voor vruchtboomkanker. Volgens onderzoek in Klein-Altendorf (Duitsland) zou een tussenstam van Golden die probleem reeds voor een groot gedeelte kunnen oplossen. Problemen met bacterievuur werden tot nu toe niet vastgesteld.

Natyra®/SQ159 heeft een zwakke groeikracht. Daarom worden de bomen best niet te hoog geplant. Er wordt best vertrokken met licht vertakte bomen op een sterkere selectie van M9 (Nic29 of Pajam 2). Door de slanke groei kunnen de bomen korter geplant worden (1 m in de rij). De bomen moeten slank gehouden worden en geprikkeld worden tijdens het snoeien. Om na het planten een goede start te bekomen, wordt er best voor het planten champignonmest ingewerkt (40 kg NT/ha), gevolgd door een beperkte N-gift (20 kg N/ha) in het voorjaar. Kort na het planten moet er een kieserietbemesting uitgevoerd worden om magnesiumgebrek te voorkomen.

Figuur 1: Opbrengstgegevens Natyra®/SQ159 (plantjaar 2006) (pcfruit-pps, 2007-2015).

Figuur 2: Vruchtkwaliteit Natyra®/SQ159 (plantjaar 2006) (pcfruit-pps, 2015).

Voorlopig is Natyra®/SQ159 alleen beschikbaar voor de biologische fruitteelt, maar vanaf 2017 zal het ras ook in de geïntegreerde fruitteelt kunnen geplant worden. Hoe het concept er zal uit zien, is op dit moment nog niet geweten, maar de appels zullen zeker onder een andere naam gecommercialiseerd worden.

Besluit

Natyra®/SQ159 heeft zeker het potentieel om zijn plaats op te eisen, veel zal echter afhangen van wie zich achter dit ras zet.

(Onderzoek gerealiseerd met GMO-steun)

Contactpersoon: Jef Vercammen
Tel: + 32 (0)11 69 70 80
E-mail: jef.vercammen@pcfruit.be